

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

mieckich ambasador turecki w Berlinie Tefvik-başa.

Wogóle prasa niemiecka zajmuje się żywo sprawą bałkańską. Świeżo też pórturzędowa „Köln. Ztg.“ zamieściła artykuł widocznie nadesłany z Berlina, w którym rząd niemiecki wypiera się wszelkiego współdziałania w akcji austro-tureckiej. Ale zaprzeczenie to nie budzi zaufania.

Z dnia powszedniego.

Budynek dla poczty.

Częstochowie brak odpowiedniego budynku dla poczty.

Ten, który jest obecnie, nie odpowiada bezwarunkowo wymaganiom ani poczty ani publiczności.

Niedawno podawaliśmy w cyfrach olbrzymi ruch korespondencji zwyczajnej i pieniężnej na poczcie tutejszej i telegrafii, udowodniliśmy w cyfrach znaczne zyski ciągnące z tych źródeł przez nie, — czyż wobec tego nie należy wybudować gmachu odpowiedniego dla poczty i telegrafu?

Publiczność, sądząc z listów nadsyłanych do Redakcji, narzeka na szczupłość obecnego lokalu, na odległość jego od głównych arterji ruchu, od dworców w-wiedzińskiego i kolei herbstejskiej, nadto w razie pożaru gmach nie daje żadnych gwarancji bezpieczeństwa — sprawa zaś pomysłu o nowym budynku dla poczty jest dziś tembardziej w czasie, g d y ż k o n t r a k t z właścicielem zajmowanego obecnie przez pocztę lokalu kończy się w r. 1910, a więc za lat dwa.

Jeżeli rząd nie zdecyduje się na postawienie własnym kosztem budynku, odkrywa się wyborne pole zysków dla naszych kapitalistów, którzy własnymi środkami gmach zbudować mogą.

Niechaj więc o tem pomyślą zawczasu i zabiorą się jaknajprędzej do prac przedwstępnych!

Kronika miejska.

Ze stow. handlowców. Dziś o godz. 8 1/2 wiecz. w lokalu Stowarzysz. prac. handl. i przemysłowych (ul. Teatralna 19-a) odbędzie się pogadanka dla członków i członkiń o bardzo interesującym temacie.

Na wpiś. W nadchodzącą sobotę w gimnazjum polskimi pod kierunkiem p. Kuropatwińskiego odbędzie się w lokalu szkoły rant muzykalno-wokalny, z tańcami dla uczniów i uczennic szkół prywatnych, w towarzystwie rodziców. Dochód z tej zabawy będzie przeznaczony na wpiśy dla niezamożnych uczniów tej szkoły. Początek o godz. 6 wieczorem, koniec o godz. 12. Cel zapewne zachęci szersze koła częstochowian do wzięcia udziału w tej zabawie.

Aresztowania. Nocy wczorajszej aresztowano 11 osób, w różnych punktach miasta, włóczęgów, nie umiających objaśnić rodzaju zajęcia i miejsca stałego zamieszkania.

Napady. W ubiegłym tygodniu na drodze Szczekociny, Żarnowiec-Zawiercie grasowało 6 uzbrojonych bandytów, którzy rabowali przejeżdżających. Zrabowali oni 17 furmanek na których znajdowało się kilka osób. Rabusie obłowili się w gotówkę skradli sanie z podwozami we wsi Nakła Jakóbowi Rosenbergowi i 1 parę koni we wsi Grabówka u Franciszka Pelki, żeby mieć lokomotywę do szybkiego odjazdu. Droga im nie sprzyjała, bo źle było sankami jechać, więc sanki połamali na drodze i powrócili do osady Korcoberga zabrali wóz, i odjechali przez Koniepole pod Mstów. Obawiając się widocznie wjechać do Częstochowy, konie pozostawili w lesie mstowskim, a sami udali się pieszo. Rabusiów nie wykryto.

Przy pracy. Wczoraj około godz. 6 wieczorem gdy w fabryce Motte pracował przy ustawianiu maszyny monter fabryki Pincera i Gampera z Sosnowca, Stanisław Rosławiec, spadł na niego belki, przyczyniając ciężkie uszkodzenia. Poszwankowanego odwieziono do miejskiego szpitala na kurację.

Pożar. We wsi Kiedrzyń spłonął dom mieszkalny, murywany, należący do Jana Pynowskiego. Właściciel poniósł strat na rb. 600. Przyczyna tego pożaru niewiadoma.

Z kroniki urodzeń i śmierci. Wczoraj zameldowano urodzeń w naszym mieście: chłopców 12, dziewcząt 14; zmarło dzieci: chłopców 2, dziewcząt 1, z osób starszych zmarł 1 mężczyzna i 2 kobiety.

Ze szpitala. W dniu wczorajszym w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji mężczyzn 43, kobiet 24.

Ruch karnawałowy. Bal maskowy, połączony z zabawą taneczną, urządzony w nadchodzącą sobotę, d. 22 b. m. staraniem Stowarzyszenia Pracown. Handl. w sali hotelu Angielskiego, zapowiada się wybornie. Jak słyhać, wybiera się na ten wieczór wiele osób. Zainteresowanie to należy przypisać udatności zabawy poprzedniej, która podobała się ogólnie.

Sprawozdanie. Zabawa taneczna pod nazwą „Podwieczorek pańleński“ urządzona w saloonach Hotelu Angielskiego na korzyść Tow. Dobr. dla Chrześcian w dniu 16 b. m. dała następujące wyniki finansowe: za bilety wejścia rb. 150, cukiernia rb. 88 k. 83, razem rb. 188 k. 83, wydatki rb. 36 k. 27, czysty zysk rb. 152 k. 6, która to suma została przelana do kasy Tow. Dobr. dla chrześcian.

Wszystkim tym, którzy raczyli przybyć na zabawę i uświetnić ją, oraz w czemkolwiek bądź przyczynili się do urządzenia podwieczorku, zwłaszcza zaś pp. Tomczykom za łaskawe bezinteresowne użyczenie lokalu, składają serdeczne podziękowanie

Organizatorowie zabawy.

Z Sosnowca.

Nieporządek w domach. Omal, że nie codziennie pisze się o komisji sanitarnej. Nie odnosi to jednak skutku. Oto nowy tego przykład. Na rogu ulicy Staro Sosnowieckiej i I-wagrodzkiej znajduje się dom który powinien być upiększeniem miasta, wewnątrz natomiast odznacza się brudami. Podwórko małe, po którym rozchodzi się woń niemiła, korytarze również nie odznaczają się czystością.

Czy członkowie komisji sanitarnej nie zechcieliby tam zajrzeć?

Z Łodzi.

— W budżecie miejskim wydatki na rok bież. przewidziano w sumie 1,800,000 deficyt obliczono na 250 tys. rb., pochodzi on ztąd, że kasa miejska na utrzymanie powiększonej policji wydatkować będzie o 110 tys. więcej, a na cele stanu wojennego wydaje po 222 rb. dziennie. W razie nie wynalezienia innych źródeł, deficyt ten może pochłonąć cały kapitał rezerwowy.

— Zalegalizowano ustawę związku zawodowego pracowników piekarskich. Związek ma rozciągnąć działalność na całe Królestwo.

— Na ogłoszony przez „Lutnię“ łódzką konkurs na jednoaktówkę z terminem 1 lutego, nadesłano 52 utwory.

Z Warszawy.

5 wyroków śmierci. W sądownym na posiedzeniu onegdajszym rozpoznawał sprawę o napad bandycki, dokonany w dniu 1 stycznia 1908 r., w nocy, na fabrykę Szebeka w Białymsztoku i uwłeczonego łupem w postaci sukna wartości 4,500 rb.

Za napad ten do odpowiedzialności pociągnięto: Michała Monagarowa (15 lat), Stanisława Bartosiewicza, Wincentego Gryncewicza, Bronisława Jabłońskiego, Jana Perkowski, Aleksandra Kuzowkina, Teofilaka Fiedoruka, Władysława Mickiewicz, Jana Krysiwicza, Jankla Szkolnika, Herszta Borsukowskiego i Berka Łazowskiego. Wszyscy oni z wyjątkiem zbiegłych: Fiedoruka, Borsukowskiego i Łazowskiego, stawali wczoraj w cytadeli, przytem Bartosiewicz, Gryncewicz, Krysiwicz, Kuzowkin i Perkowski otrzymali wyroki śmierci, Monagarow — 8 lat więzienia, Szkolnik — 15 lat robót ciężkich, Jabłoński i Mickiewicz — wyroki uwięzienia.

Egzekucja. Onegdaj na stokach cytadeli powieszono z wyroku sądu wojennego Józefa Zimnickiego, członka „Zmowy robotniczej“.

Tajemnicze zabójstwo. Onegdaj około g. 9 wiecz. do posterunku policyjnego przy rogatce Wolskiej podszedł jakiś człowiek i niezadźwyszy powiedział ani słowa upadł na ziemię i stracił przytomność. Wzywany lekarz Pogotowia stwierdził stan beznadziejny, policjanci odwieśli bezprzytomnego do szpitala Wolskiego, gdzie nie odzyskawszy przytomności wkrótce zmarł. Zmarły miał głowę przestreloną na wylot i dwie rany na plecach zadane sztyletem, przy nieboszczyku niezalezono żadnych dokumentów. Wkrótce potem do szpitala przyszła jakaś kobieta, która w zabitym poznała swego męża Aleksandra Czyżewskiego szwca, lat 28 (Górczewska 11).

Z komitetu kolejowego. Prezes Warsz. Komitetu kolejowego inż. Borysew wyjechał do Kijowa na obrady komitetu kijowskiego, który rozpoznawać będzie potrzeby kolei tamtejszych co do rozwoju ich zdolności przewozowej na pięcioletnie 1908—1912 r.

Dziennik dla żydów polskich. Warszawcy żydzi asymilatorzy, przypisując zwycięstwo nacjonalistów żydowskich przy wyborach do zarządu gminy żydowskiej w Warszawie jedynie agitacji gazet żydowskiej, znajdujących się cał-

kowie w rękach nacjonalistów, postanowili, „celem osłabienia szkodliwej działalności tych gazet.“ wydawać wielki dziennik żydowski w żargonie. W tym celu wyznaczono już podobno fundusz 50,000 rb.

Dodać należy, że wszystkie bez wyjątku gazety żargonowe i hebrajskie znajdują się w rękach wyłącznie żydów rosyjskich. O piśmie więc dla żydów polskich należało już dawniej pomyśleć.

Różne.

Z sądów pokoju. W ostatnich latach sędziowie pokoju w Warszawie, Łodzi i w innych miastach, wprowadzili zwyczaj, że tego rodzaju akty, jak: zawiadomienia, awizacje, kopje wyroków i rezolucji, nie podpisywali własnoręcznie, lecz powierzali kancelarjom, aby przykładały stemple z ich facsimile. Na niepraktyczność tego zwyczaju zwrócił uwagę starszy prezes warszawskiej izby sądowej i zakomunikował to zjazdom sędziów pokoju. W tych dniach zjazd sędziów m. Warszawy wziętą postanowienie, aby nadal sędziowie każdy dokument bez wyjątku podpisywali własnoręcznie.

Losy puszczy białowieskiej. Z zupełnie wiarogodnego źródła „Kur. Warsz.“ dowiaduje się, że puszcza białowska ma paść — pod siekierą. Motywem postanowienia, które czeka tylko na sankcję Najwyższą, jest — zła gospodarka. Ciekawie brzmią dalsze zamierzenia co do gruntów, które pozostaną po puszczy: należy je mianowicie nawodnić i zalesić. Przy wycięciu puszczy zapewne pogina niezwykły jej mieszkańcy — żubry. Rosyjskie towarzystwo naukowe, w imię ochrony osobliwości przyrody, powinny zaprotestować, póki czas, przeciw zamierzonemu wandalizmowi. Nasze Towarzystwo krajoznawcze posiada wprawdzie w swojej ustawie zagwarantowane prawo ochrony zarówno osobliwości przyrody, jak zabytków przeszłości, ale zakres jego działania ograniczono do obrębu Królestwa Polskiego.

Stacje nadgraniczne.

Cytamy w „Dzien. Pozn.“: „Zarząd centralny robotników w Berlinie podał do publicznej wiadomości o urządzeniu stacji nadgranicznych dla robotników wychodzących.“

Z dnem 1 lutego r. b. zostały urządzone następujące nadgraniczne stacje:

Na Górnym Śląsku: 1) Annaberg w Raciborskim, 2) m. Pszczyna, 3) Nowy Bieruń w Pszczyńskim, 4) W. Cielm w Pszczyńskim, 5) m. Mysłowice, 6) m. Katowice, 7) Herby w Lublinieckim, 8) m. Oleśno, 9) m. Kluczbork.

W W. Ks. Poznań-kim:

10) Wilhelmsbrück pod Kępem, 11) m. Grabow, 12) m. Ostrowo, 13) Skalmierzycze p. Ostrowem, 14) m. Pleszew, 15) Borzykowo i 16) Strzałkowo we Wrzesińskim, 17) m. Kruszwica, 18) m. Inowrocław.

W Prusach Zachodnich i Wschodnich:

19) m. Toruń, 20) m. Golub, 21) m. Brodnica, 22) Iłowo w Nidborskim, 23) m. Szczytno, 24) m. Jonsborg, 25) Prostki, 26) m. Ejdkuny, 27) m. Wystruć, 28) m. Tyłża.

Zarząd w tych stacjach będzie prowadził Centrala robotników rolnych w Berlinie (Deutsche Feldarbeiter Centralstelle, Berlin S. W. 11 Haf-nplatz 4). Na stacjach nadgranicznych będą robotnikom wydawane karty legitymacyjne dla polaków czerwone, dla rusinów zielone, dla innych narodowości jak słowaków, Niemców z Węgier białe. Na tych kartach będzie wypisane, jakęś już dawniej pisali, imię nazwisko i miejsce pochodzenia podług papierów, jakie robotnicy z sobą przyniosą. Ponieważ jest zamiarem, aby posiadaciele ziemscy już z stacji nadgranicznych odbierali zamówionych robotników, przeto miejscowa policja na tychże kartach wypisze jeszcze miejsce, dokąd się robotnik udaje na umówioną robotę.

Prócz tego będą wydawane książeczki robotnicze przez miejscową policję dla tych robotników, którzy po przybyciu do Prus będą szukali pracy, dla tych, którzy będą na miejscu pracę zmieniali. Każde opuszczenie miejsca a przyjęcie nowego przez robotnika musi być poświadczane w książce przez miejscową policję. Bez tego poświadczenia robotnik będzie uważany jako taki, który zerwał kontrakt i przez granicę wydany. Każdy ziemianin przyjmujący robotnika musi się postarać o poświadczenie u policji.

Z tego urządzenia wynika oczywiście koszt. Za książkę legitymacyjną płać się będzie 2 marki. Za poświadczenie w kartach robotniczych nie będzie się płać nic, ale za

wystawienie nowej karty w miejsce zaginionej placić się będzie 1 markę. Kto te koszty będzie ponosił, to rzecz niewyjaśniona.

Z naszej strony należało się tą sprawą żywiej zainteresować i badać ją, jak ona się będzie w praktyce rozwijała. Nasi rolnicy wielcy i drobni będą mieli do tego dość wiele sposobności na swych własnych gospodarstwach i u sąsiadów. Zwracamy na to dla tego uwagę, bo sprawa robotnika rolnego stoi w pośrednim, a kto wie, czy nie w bezpośrednim związku z projektowanym wywłaszczeniem. Są niemieccy posiadaciele ziemscy, którzy z tego żadnej tajemnicy nie robią.

Prasa w Królestwie Polskim i w Galicji powinna się sprawą tą zająć.

Z Dumy Państwowej.

(Telegram Agencji Petersburskiej).

(Dokończenie).

Petersburg, 18-go. Na posiedzeniu dziennym raport komisji do skierowywania projektów prowadzących co do przedstawionego przez głównego zarządcę do spraw rolnych projektu prawa o rozszerzeniu mocy art. 253 ustawy leśnej i 1 cz. dodatku do art. 29 ustawy o gospodarstwie wiejskiem na gubernje nadbaltyckie, kraj kaukaski, jeneral-gubernatorstwo stepowe i turkiestańskie.

Referent **B a n t y s z**: Art. 253 ustawy leśnej i 1 cz. dodatku do art. 29 ustawy o gospodarstwie wiejskiem przyznają naczelnikom zarządu rolnictwa i dobr państwa prawa udzielania bezpłatnie-szkołom początkowym wiejskim budowlom z lasów rządowych i oddawania na potrzeby tych szkół gruntów skarbowych, przestrzemi do 3 dzies. Główny zarządzający do spraw rolnictwa proponuje rozszerzenie tych postanowień na kresy. Komisja przyjęła w zasadzie ten wniosek.

B u ł a t, w imieniu grupy pracy, popiera wniosek komisji i oświadcza się przeciw ograniczeniu 15-wiorstowej odległości ofiary bezpłatnej drzewa skarbowego w Królestwie Polskiem.

Biskup Eulogjusz w imieniu swojem i w imieniu umiarkowanej prawicy popiera żądanie Bułata i przemawia za bezpłatnym udzieleniem drzewa w Królestwie Polskiem bez ograniczenia co do 15-wiorstowej odległości szkoły od lasu skarbowego. Przytem mowca mniema, że zapomogi w postaci drzewa powinny być dawane szkołom rządowym, nie zaś prywatnym.

K o w a l e w s k i: Sprawa jest poważna zwłaszcza ze względu na przyszłe wprowadzenie nauczania powszechnego. Mowca oświadcza się także za wykreśleniem art. 3 projektu prawa, który brzmi: „W guberniach Królestwa Polskiego drzewo skarbowe dawane będzie bezpłatnie tylko szkołom, odległych nie więcej, jak o 15 wiorst od lasów skarbowych”.

T y c z y n i n, popierając wniosek komisji, przemawia także za wykreśleniem artykułu 3 go.

B u ł a t znowu popiera wniosek komisji. Główny zarządzający do spraw rolnictwa wyjaśnia, że zarząd główny miał na względzie nie poruszanie nowych spraw, lecz tylko rozszerzenie istniejącego obecnie prawa na kresy. Według ustawy, z prawa bezpłatnego otrzymywania drzewa korzystają tylko wiejskie szkoły początkowe zarządów oświaty i wyznania prawosławnego, wszystkie zaś inne szkoły mogą korzystać, w miarę możliwości, z drzewa skarbowego za połowę taksy, a zatem na pytanie, jakie szkoły będą korzystały z bezpłatnego drzewa, odpowiedziało już istniejące prawo. Jeżeli ministerjum wprowadziło pewne ograniczenia, co do Królestwa Polskiego, to tylko dlatego, że opierało się na zasadzie równości w udzielaniu zapomog szkołom początkowym, gdyż udzielanie zapomog w drzewie w Królestwie Polskiem bez ograniczenia, ustanowionego przez główny zarząd, byłoby co do wartości swojej dwa i trzy razy większe, niż w pozostałych guberniach Rosji. Jednakże obecnie, ze względu na jednorodny wniosek przedstawicieli wszystkich partii Dumy, rząd nie jest przeciwny przyjęciu projektu prawa bez wspomnianego ograniczenia.

Obrazy ogólne zamknięto.

Duma przystępuje do wyboru do komisji do spraw wysnawionych jednego członka z pośredni przedstawicieli prawosławnej ludności rosyjskiej w gub. wileńskiej, witebskiej, kowieńskiej i grodzieńskiej, na miejsce Kluczkowa, który stracił mandat.

O 5 m. 55 ogłoszono przerwę do godziny 9-jej wieczorem, kiedy to rozpoczęło się posiedzenie tajne w sprawie wyborów w gubernji mińskiej.

Telegramy.

Łódź 19 TAP. W nowych Chojnach pod Łodzią został zabity wystrzałami robotnik.

Petersburg 17 wł. Wśród październikowców panuje niepokój, gdyż Uwarow i lewicy frakcji zażądała wyjaśnień w sprawie sekretretnych narad Guczkowa z prawicą i umiarkowanymi. Mówią już o wystąpieniu 60 posłów z frakcji.

Petersburg 17 wł. Większość Dumy nie zgadza się na plan prac izby, opracowany przez „kadeków”.

Petersburg TAP. Członek Rady Państwa, senator, opiekun honorowy, Gerard, najmłodszy, na własną prośbę, uwolniony zostaje ze stanowiska general-gubernatora Finlandzkiego, z pozostawieniem w godności członka Rady Państwa, senatora i opiekuna honorowego.

Petersburg 17 TAP. Dowódcy 22 go korpusu armii, generałowi jazdy, Bekmanowi, najmłodszej rozkazano być general-gubernatorem Finlandzkim.

Petersburg t. wł. Znany publicysta rosyjski, Mienszиков, zamieścił w „Now. Wrem.” artykuł, oskarżający w czambuł społeczeństwo polskie. Zdaniem p. Mienszikowa Polacy, trzymając się ściśle „znanego” katechizmu z roku 1863, przez opanowywanie niektórych gałęzi zarządu państwowego starają się szkodzić Rosji. Tem objaśnia się zły stan artylerji morskiej, na której czele stoi Polak, general Bryk.

Petersburg 19 SAP. W karnym kasacyjnym departamencie Senatu rozpoczął się proces b. marszałka szlachty gubernji kutańskiej, księcia Ceretlego, członków zgromadzenia szlacheckiego tej gubernji Maczawarianiego i Eristowa, sekretarza Hamrekelięgo oraz innych, oskarżonych o szereg przestępstw służbowych, polegających na nadawaniu dyplomów szlacheckich na podstawie fałszywych dowodów. Sledztwo wykryło około 2000 takich dowodów fałszywanych, które posłużyły do wydania 587 dyplomów szlacheckich. Przewodniczy sądowi senator Warwarin; do grona sędziów weszli, jako przedstawiciele stanów, naczelnik miasta Moskwy Guczkow, smoleński marszałek szlachty ks. Ursow, kałuski marszałek szlachty Tiran i wójt i dwoje z gmin powiatu petersburskiego Fedorow.

Odesa 19 TAP. Pod przewodnictwem general-gubernatora utworzono komitet czasowy do walki z rabunkami i wymuszaniem. Do komitetu weszli przedstawiciele miasta, Kupiectwa, instytucji kredytowych i stanowych, oraz organizacji społecznych. Zamierzono szereg środków.

Odesa 19 TAP. Do kancelarji naczelnika stacji Gnilakowo, rzucono bombę. Wybuch zniszczył całe urządzenie. Ofiar w ludziach niema.

Stawropol 19 TAP. Rzeźnicy urządzili znowę i podnieśli ceny mięsa z 10 na 14 kop. Administracje wszystkich uczestników znowy pociągnięto do odpowiedzialności.

Niżni Nowgorod 19 TAP. We wsi Warmalej, w powiecie niżnie-nowogrodzkim, pięciu zbrojnych rabusów ogabiło dom miejscowego duchownego i zabiło jego córkę.

Pekin 19 TAP. Edykt cesarski rozkazuje reorganizację wojsk w dolinie rz. Yang-Tse-Kiang i upelnomocnia ministerjum skarbu do wyszukania środków celem stworzenia nowej armii, dla obrony rzeki.

Wiedeń, 19 TAP. (Biuro koresp.) Wiadomości petersburskich gazet, jakoby do Salonik miała być wysłana eskadra Austro-węgierska, pozbawione są wszelkiej podstawy.

Usunięcie Schmidta.

Petersburg 19 TAP. Na wieczornem tajnem posiedzeniu Dumy większością 355 głosów przeciwko 25 przy 70 nieobecnych i 4 wstrzymujących się od głosowania uznano za nieprawidłowy wybór na członka Dumy Gustawa Schmidta.

Schmidta postanowiono z Dumy usunąć.

Uwolnienie Dobrodziokiej.

Wadowice t. wł. Wanda Dobrodzioka oskarżona o udział w zamachu na gen. Skaloną została wszystkimi głosami przysięgłych uniewinniona.

Zajęcia w uniwersytecie.

Monachium 18 wł. Owację dla ks. Schnitzera, głośnego profesora teologii zawieszono w urzędzie, zamierzali urządzić studenci w sali uniwersyteckiej; znaleźli się tam atoli już wpiętr studenci katolicy, nie zaproszeni oczywiście, którzy hałasując i gwiżdżąc nie dopuścili do rezolucji, rektor zatem wyprosił ze sali wszystkich obecnych. Rozruchy trwały na ulicy w dalszym ciągu.

Szpiedzy japońscy.

Parył 19 wł. Szpiegów japońskich w przebraniach robotniczych i rzemieślniczych kręcił się mnóstwo na Filipinach, krajowej i Hiszpanie popierają ich.

Wojna Ameryki z Japonją.

Nowy Jork 19 wł. Coraz głośniejsz powtarzają się pogłoski o przygotowaniu do wojny z Japonją. Głównym powodem tych pogłosek jest przepłynięcie marynarki wojennej na Ocean Spokojny. Obecnie flota Stanów Zjednoczonych znajduje się już w Valparaiso.

Wbrew tym pogłoskom poseł japoński Takahira zapewniał interwjującego go dziennikarza, że wojnę między Unją a Japonją uważa za niemożliwą. Podróż zaś floty wojennej odbywa się tylko wzdłuż brzegów Ameryki, może więc mieć tylko znaczenie ćwiczeń wojskowych.

Konieczność oszczędności.

Niezwalczoną siłą narodową jest praca połączona z oszczędnością, zostawać one powinny w ścisłym ze sobą związku. Oszczędność może być tylko następstwem pracy, a ta ostatnia bez oszczędności nie ma znaczenia.

Jest to prawda, pisze w „Dzien. Pozn.” „Swój”, uznana przez cały świat, lecz nie wszędzie stosowana w praktyce życiowej, u nas zaś najmniej.

Jeśli pracujemy, z wytężeniem nawet, to żyjemy natomiast za wystawnie, jeśli zaś — nędznie, to napewno za mało pracujemy, lub nie umiemy pracować.

A rezultat tego rzuca się w oczy w obliczeniu naszego bogactwa w stosunku do innych narodów; niewzruszone tego świadectwa dają nam następujące dane, dotyczące bogactwa różnych krajów. W obliczeniu na każdego mieszkańca, wygost-ono:

w Anglii	3,150 rb.
„ Francji	3,000 „
„ Danii	2,100 „
„ Szwajcarii	1,850 „
„ Niemczech	1,500 „
„ Szwecji	1,350 „
„ Włoszech	1,000 „
a u nas	550 „

Cyfrę te świadczą, że nie umiemy ani pracować, ani oszczędzać i dobrobyt swój wyrzucamy dobrowolnie za okno z dnia na dzień, z roku na rok, z pokolenia na pokolenie, przez marnotrawst-o czasu i pieniędzy.

Co szczerólnie, że lubimy sami sobie mydlić oczy, mówiąc:

— Chciałbym pracować, ale trudno znaleźć pracę.

Kto tak twierdzi, sam siebie oszukuje. Kto coś umie a dobrze, zawsze znajdzie pracę.

Wiedzą o tem pracownicy, wyrzekający na obfitość ludzi do wszystkiego”, a właściwie do niczego,

Tych co „coś skończyli” — jest mnóstwo, lecz tych, co „coś umieją” — bardzo mało.

Ktoś utyskuje, że gdyby znał buchalterję mógłby dostać dodatkowe zajęcie, ktoś drugi boleje, że nie zna języków, trzeciemu brak przygotowania technicznego i t. d. bez końca: każdemu „czegoś brak” do szczęścia, lecz nikt nie zatroszczy się na serjo, żeby ten brak wypełnić.

Nie umiesz — naucz się! Rzecz to tak jasna jak słońce.

Nietylko jednak wśród średniej inteligencji jest taka niezaradność i lenistwo. To samo dzieje się i w niższych warstwach społecznych: brak też dobrych kucharek, praczek, gospodyń, czeladników różnych rzemiosł, a za to jest dużo kandydatów i kandydatek „do wszystkiego”, wiodących byt nędzny i próżniaczy.

A próżniactwo jest w dodatku rzeczą bardzo kosztowną..

Przejdźcie po cukierniach i kawiarniach z muzyką, po restauracjach i bawarjach, a wszędzie czarno od głów ludzkich, znużonych, usiłujących czas zabić.

Zabijają więc i jeazcze za to muszą płacić!

Znałem ojca rodziny dość licznej, z wykształceniem uniwersyteckim, zajmującego wybitniejsze stanowisko biurowe, który dla wytchnienia po suchem biurze zajęciu wyczuł się szyc buty i zdobył w tem taką doskonałość, że nietylko obszywał całą rodzinę, lecz i miał klientelę wśród znajomych.

Naturalnie, że nie utyskiwał on nad tem: co z czasem zrobić?

Fabryka wyrobów Kosuleinych egzystująca od 1871 roku.

1370

Edward Romanowicz w Częstochowie ul. św. Barbary № 4.

Ma zawieszony na skłedzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrób i nie płaci administracji ani lot alu: obraby, feretrony, chorągwie, sztandary, ornaty, kopy, baldachy, krzyże, lampy, zyrandole, licharze, materje, galony, frędzle, podalki, obraski i t. p. Baczcie ostrożnie nowe i stare **pożarom.** Biblioteka po zmarłym ks. ś. p. Romanowiczu do sprzedania w całości lub częściowo.

S. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
od 1878 r.

TELEFON 119

Wszecławiatowy najwytworniejszy
w smaku
Koniak J. PRUNIER & C.
Najprzyjemniejszy w użyciu.
Najlepszy na cele kuracyjne.
Dostępny w cenie.

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.

Dla kaszlących i astmatyków
Tussolinowe pastylki

Na odmrożenia
Formal—maść

wyrobu laboratorium farmaceutycznego przy aptece **J. Lelejski**
150 w Warszawie.—**Żądać wszędzie.** 10—1

Popierajcie swojski przemysł!

Raz jedyny spróbować należy
aby się przekonać iż świece stearynowe
Będzińskiej Fabryki

wyrabiane z najlepszych materiałów palą się wymiennie i niczem nie ustępują najlepszym renomowanym markom

PRZY KUPNIE ŻĄDAJCIE

wyrażenie **świece stearynowe**

Będzińskiej Fabryki

14 Reprezentanci: **Ferdynand Bochenek i Syn, Częstochowa.** 13—4

!!! Jeszcze nigdy nie było !!!

Z powodu zastoju w handlu i wskutek dużego zapasu towarów proponujemy każdemu nabyć prawdziwy wymieniony towar za niebywałą do tego czasu cenę:

2 zegarki Anonę z dodatkami tylko Rm 4.95

2 garnitury za 9.35: 1) Zegar kieszonkowy męski czarny prawdziwej angielskiej stali, nakręca się bez kluczyka raz za 46 godzin. Anker nie cylinder na 10 kamieniach z 2 ma opanowania cemi szkami; i ze specjalnym zatrzymaniem od pekielna sprawy z dzwiczka, chłodem wyregulowanym do minuty. 2) Elegancki fantazyjny „Lancuszek” z „Bastile” 3) Srebrny brelok 84 próby, z różnymi interesującymi widokami, 4) na łańcuszku. 4) Zamszowy wieszak, ochraniający zegarek od uszkodzenia. 5) Garnitur stółowy zegar „Blyskawica” z samowieszącym noży cyferblatem z widocznym budzikiem, dzwoni głośno i długo z dzwicznym nakładowym chodem w eleganckiej brązowej oprawie. Do obydwóch zegarków dołącza się 2 drukowane gwarancje za regularność chodu na 6 lat. Zamówienia wypełnia się bezwzględnie i wysyłamy za załatwieniem pocztowem bez zadatka. dresować prosimy: Do centralnego eksportowego Domu Handlowego Górniewskich zegarków Juliana Goldwassera. Warszawa, Prózna № 10. E. 1417—10—7

Magazyn Ubiorów Męskich
R. TRAWIŃSKIEGO

w Częstochowie Aleja II № 23. Telefon № 124.
Egzystuje od 1892 r.

Sprowadził na nadchodzący sezon wiosenny materiały krajowe, angielskie i francuskie na garnitury. Krój Angielski.

112 Ceny przystępne. 10—2

Nowo-otworzony sklep massarski

p. f. **Jan Sosnowski**

(dawniej Nowicki)

Aleja I-sza № 14 w Częstochowie.

Poleca zawsze świeże i smaczne wędliny.—Usługa szybka.

VICHY
Naturalna Woda Mineralna
Wyszczepić się zamiany innymi wodami i dokładnie określić źródło
VICHY GÉLESTINS
VICHY GRANDE GRILLE
VICHY HOPITAL
Choroby Nerek Pęcherza i Zółtaczka.
Choroby Wątroby i Przyrzędu Żółciowego.
Choroby Kanałów Trawienia Zółtaczka, Kiszek.

119 Hurtowo-detaliczna sprzedaż
Spirytusu denaturowanego
do palenia

Niniejszym podaję do wiadomości Szan. Publiczności m. Częstochowy i okolice, iż z dniem dzisiejszym otworzyłem skład **spirytusu denaturowanego do palenia**, mieszczący się przy ul. Nowy Rynek róg Alei I № 1 w domu W-go M. Pruskiego w podwórzu. Sprzedaż odbywa się od godz. 10 do 1 i od 3—5 po połud. Kupujący obowiązani przestawić kartki wydane przez okręgi akcyjne. /poważaniem I. Helman.

„Arystokratyna“
Odznaczona na zeszłorocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węgla antyseptycznie i ozezwiająco, już po krótkim użyciu—staje się pięć lśniaco biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Pięgi, zmarszczki, wągry, żółte plamy usywa „Arystokratyna“ po kilkomażowym użyciu.
Żądać w składach **aptecznych i aptekach.**
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie **APTECZNYM**
Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48.

Związek Zawodowy
Robotników Przemysłu Drzewnego
Król. Polsk. Oddział w Częstochowie.
Biuro swoje mieści przy ul. Wieluńskiej № 5. Przyjmuje wpisowe na członków. 153—2—1

Drzewo akajowe, jesionowe, klonowe, iglicznowe, brzoze, kasztanowe, grabowe, wierzbowe na wyrób do sprzedania.
Jasnogórska 38. 133—4—3

Potrzebny do biura markszajderskiego dobrze obumowiony z pomiarami busołą górniczą. Wiadomość Sosnowiec, dpm Bindera, inżynier wulkanizacji Świętochów. 10—7

Przez z wszelką blagą.
Kto chce nie ozukany pozostać. Kto chce mieć artystycznie wykonanych 14 sztuk wizytowych fotografii za 2 rb., 14 sztuk gabinetowych fotografii za 5 rb. oprócz tego otrzyma przepiękny podarunek ze swojej fotografii jak Broszke, Szpilkę do krawatu, para Spinek lub Brelok niech uda się do Zakładu Fotograficznego B. Wollenberga II Aleja № 40.
Uwaga. Kolorowanie fotografii darmo, czesanie i fryzowanie p. p. darmo.
Firma moja egzystuje od 1870 r.
Fotograf **B. Wollenberg**
1891 3—3

Związek Zawodowy
Robotników Przemysłu Drzewnego
Królestwa Polskiego, oddział w Częstochowie przajęza dla członków swoich i wprowadzonych gości w dniu **22 b. m. zabawę tanezną** w sali Harmonii.
Cena wejśia dla panów 50 kop. pań 30 kop. Początek o godz. 7 1/2. 152 8—1

Do sprzedania całkowicie urządzenie sklepowe w zupełnie dobrym stanie, nadające się do dużego sklepu za bardzo przystępną cenę. Objętych można z domu Bendkowskiego Nr. 6 i 25 róg Staroego Rynku. 122 6—4

Spółka spżywca
poszukuje mleka od 30—50 garncy dziennie i masła śmietankowego do 60 fun. tygodniowo. Oferta i warunki „Warta” Zawiercie. 151—8—1

Proszę zwrócić uwagę na nauczyciela tańców. **M. A. Lubieński**
udziela lekcji w gimnazjum rządowym i polskim im. Mickiewicza, a także zbiorowo u siebie przy ul. Mikolajewskiej № 9, na mieszkie lub na wyjazd. 67—12—7

Potrzebna osoba zaraz do mierzalni, posiadająca języki polski i niemiecki, oraz znajomość prowadzenia rachunków sklepowych. Oferty proszę składać w redakcji pod literą O. S. 144—2—2

Do wydzierżawienia zaraz dwa ogrody warzywno-owocowe. Wiadomość u właściciela, **Fanny Matusz.** 134—1—1

Do sprzedania kociol miedziany na 8 wiadomości u Bendkowskiego róg Staroego Rynku Nr. 6 i 25. 123—8—4

Ważny tylko dn. 20 Lutego 1908.
Czytelnicy
„Gonca Częstochowskiego“
za okazaniem niniejszego kuponu
w Teatrze Nowości
(Kinematograf)
otrzymają od zwykłych cen miejsc **40% ustępstwa**
w Pomedziakki, Woreki, Środy, Czwartki i Piątki.
Program na bieżący tydziele:
CZĘŚĆ I
1) Nowocześni bohaterzy; 2) Ratunek przyjacieli; 3) Nagroda; 4) Ostatni dzień zaręczonogo
CZĘŚĆ II
5) Dzieci w kraju fantazji; 6) Lasy Norwegji; 7) Zaczarowany wiec.
Ceny miejsc: Kioska I rząd 30 kop. 2-gi 18 k. Galerja 12 kop.
Kupon ten należy wyślij z numerem, oświad okazania w Teatrze Nowości.